

खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण/सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६

प्रस्तावना: नेपालको संविधान बमोजिम प्रदत्त नागरिकको खाद्य सुरक्षा तथा खाद्य सम्प्रभुता सम्बन्धी मौलिक हकलाई व्यवहारिक रूपमा स्थापित गराउनका साथै कृषकहरूले उत्पादन गरेको खाद्यान्न उपजको निश्चित समयसम्म भण्डार पश्चातमात्र यथोचित विक्री मूल्य पाउन सक्ने विद्यमान अवस्था रहेकोले खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम मार्फत त्यस्तो खाद्यान्न भण्डारणको व्यवस्था गर्न आवश्यक भएकोले भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय तथा मातहत निकायको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तथा व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न प्रदेश नं. ५ को अनुदान व्यवस्थापन एकीकृत मार्गदर्शन, २०७६ को दफा ४ को उपदफा (३) अनुसार भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरेको छ।

परिच्छेद: १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम “खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण/सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७६” रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

(३) यो कार्यविधि प्रदेश नं. ५ भर लागू हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

(क) “**आपूर्तिकर्ता**” भन्नाले खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणका लागि आवश्यक मेशिनरी यन्त्र लगायत सामग्रीहरू उपलब्ध गराउने फर्म वा डिलरहरू सम्झनु पर्छ।

(ख) “**उपभोक्ता**” भन्नाले भण्डार घर निर्माण/सुधार तथा सञ्चालन गर्ने सरकारी संस्था वा कृषि सहकारीलाई सम्झनु पर्छ।

(ग) “**कार्यक्रम**” भन्नाले खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणमा सहयोग कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ।

(घ) “**कार्यालय**” भन्नाले मन्त्रालय वा मातहतका निकायहरूलाई सम्झनु पर्छ।

(ङ) “**खाद्यान्न भण्डार घर**” भन्नाले विभिन्न कृषि उपजहरू मुख्यतः धान, गहुँ, मकै, दलहन तथा तेलहनको प्रशोधित वा अप्रशोधित उपजलाई चिस्यान, तापक्रम तथा वाष्प नियन्त्रित अवस्थामा वा सुव्यवस्थित अवस्थामा भण्डारण गरिने घरलाई सम्झनु पर्छ।

- (च) "निर्देशनालय" भन्नाले कृषि विकास निर्देशनालयलाई सम्झनु पर्छ।
- (छ) "भौतिक पूर्वाधार" भन्नाले खाद्यान्न भण्डार घरका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार तथा मेशिनरी औजारलाई सम्झनु पर्छ।
- (ज) "मन्त्रालय" भन्नाले प्रदेश नं. ५ भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ।
- (झ) "समिति" भन्नाले दफा ६ बमोजिम गठित कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनु पर्छ।
- (ञ) "संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको सरकारी कम्पनी वा संस्था वा सहकारीलाई सम्झनु पर्छ।

३. कार्यक्रमको उद्देश्यहरु: कार्यक्रमका उद्देश्यहरु देहायबमोजिम रहेका छन्:-

- (क) प्रमुख खाद्यान्न बालीहरुको भण्डारण मार्फत संरक्षण र ताजापन कायम रहने व्यवस्था मिलाई कृषकलाई आफ्नो उत्पादनको उचित एवं उपयुक्त मूल्य प्राप्त गर्न सक्ने वातावरण तयार गर्ने,
- (ख) सर्वसाधारणहरुलाई सूलभ मूल्यमा गुणस्तरीय खाद्यान्न उपजहरुको उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने,
- (ग) कृषकलाई धान लगायतका वस्तुको उचित बिक्री मूल्य प्राप्त हुने समयसम्म भण्डारणमा टेवा पुऱ्याउने,
- (घ) सरकारी संस्था/संस्थान वा कृषि उद्देश्य रहेका सहकारी संस्था मार्फत नयाँ निर्माण हुने वा मर्मत सुधार गरी सञ्चालनमा ल्याइने गोदामहरुहरु मार्फत भण्डारण सुविधा उपलब्ध गराउने,
- (ङ) कृषि उपजहरु बारीमा कुहिने, मूल्य नपाएका कारण न्यून मूल्यमा बिक्री गर्नु पर्ने, पशु चौपायालाई बालीनाली खुवाउनु पर्ने बाध्यतालाई हटाई सु-व्यवस्थित बजारीकरणको व्यवस्थापन गर्ने।

परिच्छेद- २

कार्यक्रम सञ्चालनका क्षेत्र र प्रक्रिया

४. कार्यक्रम सञ्चालनका क्षेत्र: (१) कार्यक्रम सञ्चालनको क्षेत्र छनौट गर्दा उत्पादन र बजारीकरणका हिसाबले सम्भाव्य र रणनीतिक रूपमा महत्वपूर्ण प्रदेश नं. ५ को जुनसुकै स्थानमा स्थापना तथा सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

(२) कार्यक्रममा सरकारी वा सहकारी क्षेत्रका प्रयोग विहीन रहेका गोदाम घरहरूलाई मर्मत तथा सम्भार/सुधार गरी प्रयोगमा ल्याउन इच्छुकहरूलाई पनि समावेश गर्न सकिने छ।

५. सूचना तथा प्रस्ताव छनौट : यस कार्यक्रमको सञ्चालन प्रक्रिया देहायबमोजिम हुनेछः-

- (क) यस कार्यक्रमको सञ्चालन निर्देशनालय/कार्यालयले गर्नेछ।
- (ख) खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण गर्न मन्त्रालयले राष्ट्रिय वा प्रदेशस्तरको दैनिक पत्रिकामा ३० (तीस) दिने सूचना प्रकाशन गरी आयोजना प्रस्ताव माग गर्नेछ।
- (ग) आयोजना प्रस्ताव अनुसूची-३ बमोजिम मापदण्ड पुगेको हुनुपर्नेछ।
- (घ) अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन तथा आवश्यक कागजातहरू, अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव तयार गरी अनुसूची-५ बमोजिमको प्रतिवद्धता पत्र सहित सूचनामा तोकेको कार्यालयमा प्रस्ताव दर्ता गर्नु पर्नेछ।
- (ङ) प्रस्ताव दर्ता गर्ने कार्यालयले दर्ता भएका प्रस्तावहरू म्याद सकिएको मितिले ७ दिनभित्र निर्देशनालय/कार्यालयमा पठाई सक्नु पर्नेछ।
- (च) भौगोलिक सम्भाव्यताका आधारमा प्राप्त आवेदनहरूको स्थलगत निरीक्षण तथा मूल्याङ्कन निर्देशनालय/कार्यालयले गर्नेछ।
- (छ) अनुदानग्राही र निर्देशनालय/कार्यालय बीच अनुसूची-६ बमोजिम सम्झौता गर्नु पर्नेछ।
- (ज) सिफारिस भएका आवेदकहरूको प्रस्तावित ईन्जिनियरिङ डिजाईन, लागत अनुमान तथा भौतिक पूर्वाधारहरूको अन्तिम लेखाजोखा निर्देशनालय/कार्यालयले गर्नेछ तर कार्यान्वयनको चरणमा कुनै प्राविधिक रेखदेख, सुपरीवेक्षणको आवश्यकता परेमा निर्देशनालय/कार्यालयले उपलब्ध गराउनेछ।
- (झ) कार्यविधिको कार्यान्वयन भन्दा अगावै मन्त्रालयबाट प्रदान गरिएको अनुदान लगायतका कुनै पनि सेवा सुविधा प्राप्त गरेका संस्थाहरूलाई दोहोरो सुविधा लिने गरी यस कार्यविधि बमोजिम सुविधा प्राप्त हुनेछैन। तर, सम्पन्न भइनसकेका कार्यक्रमलाई यस किसिमको सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ।

६. समिति सम्बन्धी व्यवस्था: (१) निर्देशनालयबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमको हकमा देहाय बमोजिमको कार्यक्रम व्यवस्थापन समिति गठन हुनेछ :

(क) प्रमुख निर्देशनालय

अध्यक्ष

- (ख) प्रमुख खाद्य सुरक्षा तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन महाशाखा, मन्त्रालय सदस्य
- (ग) प्रमुख लेखा/प्रशासन शाखा, निर्देशनालय सदस्य
- (घ) प्रमुख योजना, कार्यक्रम तथा अनुगमन शाखा, निर्देशनालय सदस्य
- (ङ) प्रमुख वा तोकिएको अधिकृत, बाली विकास तथा माटो व्यवस्थापन शाखा, निर्देशनालय सदस्य सचिव

(२) कृषि ज्ञान केन्द्रबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमको हकमा देहाय बमोजिमको समिति गठन हुनेछः-

- (क) कार्यालय प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकृत अध्यक्ष
- (ख) योजना शाखा प्रमुख सदस्य
- (ग) लेखा/प्रशासन शाखा सदस्य
- (घ) कार्यालय प्रमुखले तोकेको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने शाखाको कर्मचारी सदस्य सचिव

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिमको समितिले आवश्यकता अनुसार बढिमा ३ जना सम्म कुनै विशेषज्ञ वा पदाधिकारीलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

७. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) कार्यक्रमको प्रस्ताव आह्वानको सूचनाको ढाँचा तयार गर्ने र सूचना प्रकाशन गर्ने निर्णय गर्ने,
- (ख) कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन गर्न र कार्यक्रम तथा बजेट अनुदान वितरणलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन आवश्यक कार्य गर्नुका साथै आवश्यकता अनुसार अन्य उप-समिति पनि गठन गर्न सक्ने,
- (ग) दर्ता भएका प्रस्तावहरूले आवश्यक न्यूनतम आधारहरू पुरा गरेको/नगरेको यकिन गरी पहिलो चरणमा प्रारम्भिक स्क्रिनिङ्ग गर्ने/गराउने,
- (घ) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सम्भावित अनुदानग्राहीको छनौटको लागि आवश्यक स्थलगत निरीक्षण गर्ने/गराउने,
- (ङ) स्थलगत निरीक्षण टोलीको प्रतिवेदनमा उल्लेख भएअनुसार प्रस्तावकहरूको मूल्याङ्कन प्रक्रिया अगाडि बढाउने वा अस्वीकृत गर्ने भन्ने निर्णय गर्ने,
- (च) प्रस्तावकको अन्तिम मूल्याङ्कन अनुसूची-४ बमोजिमको मूल्याङ्कन फारममा व्यवस्था भए बमोजिम गर्ने,

- (छ) मूल्याङ्कन बमोजिमको योग्यताक्रम अनुरूप स्वीकृत बजेटको सीमाभित्र रही छनौट भएका प्रस्तावकसँग सम्झौताको लागि निर्णय गर्ने/गराउने,
- (ज) छनौट भएका प्रस्तावकहरूको प्रस्तावित कार्ययोजनालाई आवश्यक देखिएमा प्रस्तावकको सहमतिमा परिमार्जन गर्ने र अन्तिम रूप दिई अनुदानको सीमा तोक्ने, र
- (झ) कार्यक्रमको सुपरिवेक्षण र अनुगमनमा आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने।
८. आपूर्तिकर्ताले पालन गर्नु पर्ने शर्तहरू: कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आपूर्तिकर्ता डिलर वा फर्महरूले खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणका लागि आवश्यक मेशिनरी यन्त्रहरू उपलब्ध गराउँदा देहाय बमोजिमका शर्तहरू पालन गर्नु पर्नेछः
- (क) खाद्यान्न भण्डारमा प्रयोग हुने मेशिनरी सामग्रीहरू राष्ट्रिय वा अन्तरराष्ट्रिय मान्यता प्राप्त ब्राण्ड भएको हुनु पर्नेछ।
- (ख) खाद्यान्न भण्डारमा प्रयोग हुने मेशिनरीहरूको घटीमा एक वर्षको ग्यारेन्टी तथा कम्तिमा दुइ वर्षसम्म सर्भिस ग्यारेन्टी सम्झौता भएको हुनु पर्नेछ।
- (ग) उपभोक्तालाई मेशिनरी उपकरण र सामग्रीहरू माग गरिएको समयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
- (घ) खाद्यान्न भण्डार घरमा आवश्यक मेशिनरीहरू तथा सामग्रीहरू जडान गर्ने कार्य समेत गर्नु पर्नेछ।
९. उपभोक्ताले पालन गर्नुपर्ने शर्तहरू: कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि संस्था वा उपभोक्ताले देहाय बमोजिमका शर्तहरू पालना गर्नुपर्नेछः-
- (क) उपभोक्ता कृषि व्यवसायमा संलग्न भएको हुनुपर्नेछ।
- (ख) सरकारी संस्था वा सहकारीको हकमा खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणमा वा मर्मत सुधारमा लाग्ने लागतको बढीमा ५० प्रतिशत रकम वा कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम बढीमा २५ लाख मध्ये जुन कम हुन आउँछ सो रकम मात्र अनुदान स्वरूप उपलब्ध गराइनेछ।
- (ग) अनुदान प्राप्त गर्ने सरकारी वा सहकारी संस्थाको नाममा जग्गा भएको जग्गा धनी प्रमाण पुर्जा वा कम्तिमा १५ वर्षको जग्गा भोगाधिकारको करारनामा पत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्ने छ।

- (घ) उपभोक्ताले आपूर्तिकर्तालाई दिनुपर्ने लागत खर्च यकीन गरी भुक्तानी दिनु पर्नेछ।
- (ङ) अनुदानमा निर्माण वा सुधार भएका खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणकर्ताले आवश्यक विधि तयगरी आफ्नो समूह वा सहकारीका सदस्यहरूलाई सहूलियत दरमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
- (च) निर्माण वा सुधार भएको खाद्यान्न भण्डार घर कम्तिमा दश वर्षसम्म अरुलाई बिक्री वितरण वा हस्तान्तरण गर्न पाइनेछैन।

१०. अनुदान प्रवाह विधि : अनुदान प्रवाह विधि देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तथा रनिङ्ग बिल अनुसार हुन आउने अनुदान बापतको रकम आधा कामसम्पन्न पश्चात ५०% र बाँकी रकम पूर्ण कार्य सम्पन्न पश्चात अनुदानग्राहीलाई एसिपेयी चेक मार्फत भुक्तानी दिइनेछ वा एकमुष्ट रूपमा पूर्ण कार्य सम्पन्न भए पश्चात मात्र उपलब्ध गराइने छ।
- (ख) उपभोक्ताले खरिद गरेको मेशिनरी औजारहरूको प्रचलित आर्थिक तथा सार्वजनिक खरिद ऐन नियमावली बमोजिम प्रक्रिया पुरा गरी कोटेशन तथा बिल भर्पाई सहित भुक्तानीका लागि पठाउनु पर्नेछ।
- (ग) अनुदानग्राही उपभोक्ता वा संस्थाले पेश गरेको विवरणको आधारमा निर्देशनालय/कार्यालय वा मातहतका कार्यालयद्वारा अनुगमन भई अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा अनुदान रकम भुक्तानी दिइनेछ।
- (घ) निर्देशनालय/कार्यालयले सम्बन्धित मूल्याङ्कनबाट संलग्न कागजातहरू जाँच गरी सिफारिसको आधारमा अनुदान रकम भुक्तानी गर्नेछ।
- (ङ) भुक्तानी गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम अग्रीम आयकर र कन्टिन्जेन्सी बापतको रकम प्रचलित कानून बमोजिम कट्टा गरिनेछ।

११. कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया: कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ:

- (क) छनौट भएका संस्थाहरूले प्रचलित कानून बमोजिम खाद्यान्न भण्डार घरको नक्सा पास गराउनु पर्नेछ। तर अग्रीम

सञ्चालनमा रहेका भण्डार घर/गोदामहरूको हकमा भने यो लागू हुने छैन।

- (ख) खाद्यान्न भण्डार घर स्थापनाका लागि सम्पूर्ण भौतिक पूर्वाधार निर्माणको कार्य भवन निर्माण तथा मर्मत र मेशिन उपकरणको जडान लगायतका कार्यहरू कार्ययोजना बमोजिम तोकिएको समय भित्र सम्पन्न गरिसक्नु पर्नेछ।
- (ग) खाद्यान्न भण्डार घर स्थापनाका लागि भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण, मेशिनरी उपकरण खरिद र जडान गर्न आवश्यक लागत खर्च सहितको एकमुष्ट प्रस्ताव प्रस्तावकले पेश गर्नु पर्नेछ।
- (घ) निर्माण कार्यको नियमित अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा प्राविधिक सेवा निर्देशनालय/कार्यालय र मातहतका कार्यालयबाट हुनेछ। आवश्यकता अनुसार निर्देशनालय/कार्यालयले साईट सुपरभाईजरको व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ।
- (ङ) संस्थाले आफ्नो वार्षिक लेखा परीक्षण, कारोबारको स्थिती प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा निर्देशनालय/कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

परिच्छेद-३

समन्वय, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी व्यवस्था

१२. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा समन्वय : (१) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्रदेशस्तरबाट नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्य कृषि विकास निर्देशनालय/कार्यालयको हुनेछ।

(२) सञ्चालित कार्यक्रमहरूको जिल्लास्तरमा नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको कार्य सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रबाट हुनेछ। यसरी अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रतिवेदन सम्बन्धित जिल्ला मार्फत निर्देशनालय/कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(३) अनुदानग्राहीले निर्देशनालय/कार्यालयमा दस वर्षसम्म वार्षिक प्रतिवेदन पठाउनु पर्नेछ साथै मन्त्रालय, प्रदेश सरकारका सरोकारवाला कार्यालयहरू तथा सम्बन्धित स्थानीय तहले समय समयमा अनुगमन गर्न सक्नेछ र अनुगमनबाट दिएका निर्देशनहरूको अनुदानग्राहीले पालना गर्नु पर्नेछ।

१३. समन्वय: निर्देशनालय/कार्यालयले यस कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपले सञ्चालन गर्न सरोकारवाला नेपाल सरकारका निकाय, प्रदेश सरकारका निकाय र सम्बन्धित स्थानीय तहबीच समन्वय गर्नेछ।

परिच्छेद-४

विविध

१४. सार्वजनिक परीक्षण : यस कार्यविधि बमोजिम कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि अनुदानग्राहीले स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरु, सरोकारवाला निकाय तथा कार्यक्रमबाट प्रभावित जनसमुदायलाई कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानमा भेला गराई कार्यक्रमको आम्दानी तथा खर्च, निर्मित संरचना र खरिद गरिएको वस्तुको सार्वजनिकीकरण गर्नु पर्नेछ।
१५. कारवाहीको व्यवस्था: सम्झौता अनुसारको कार्य नभएमा, प्राप्त रकम हिनामिना गरेमा, नक्कली बिल भरपाई बनाइ भुक्तानी लिएको प्रमाणित भएमा वा स्थापना पश्चात यस कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप खाद्यान्न भण्डार घर सञ्चालन नगरेमा प्रचलित कानून अनुसार कारवाही गरी अनुदान रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ।
१६. प्रचलित कानून लागू हुने : यस कार्यविधिमा व्यवस्था भएका विषयहरुमा यसै कार्यविधि बमोजिम र व्यवस्था नभएकाको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।
१७. अन्तिम व्याख्या : यस कार्यविधिको व्याख्यामा द्विविधा उत्पन्न भएमा मन्त्रालयले गरेको व्याख्या अन्तिम हुनेछ।
१८. कार्यविधि संशोधन तथा हेरफेर : (१) आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको सहमति लिई मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार कार्यविधिमा संशोधन तथा हेरफेर गर्न सक्नेछ।
(२) मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधिको अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

अनुसूची-१

(दफा ५ को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)

खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणका लागि दिने निवेदन-पत्रको ढाँचा तथा आवश्यक कागजातहरू

मिति:

श्रीमान्,

..... ।

विषय: खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण/सुधारको प्रस्ताव पेश गरेको बारे। (कुनै एउटा मात्र लेखे)
प्रस्तुत विषयमा तहाँ निर्देशनालय/कार्यालयबाट मिति मा
प्रकाशित गरिएको सूचना अनुसार बाली/वस्तु
भण्डारणका लागिनिर्माण गर्न आवश्यक
भएकोले निर्देशनालय/कार्यालयले तोकेको शर्तको अधीनमा रही खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण
गर्न निम्न अनुसारको कागजातहरू यसै निवेदन साथ संलग्न राखि यो प्रस्तावना पेश गरेको
छु।

संलग्न कागजातहरू:

- १.
- २.
- ३.
- ४.

संस्थाको छाप:

दस्तखत

नाम

पद

ठेगाना

संस्थाको नाम

सम्पर्क नं.

ईमेल

संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू

- १) अनुसूची-१ वमोजिमको निवेदन १ प्रति
- २) अनुसूची-२ वमोजिमको प्रस्तावना १ प्रति
- ३) समूह/सहकारी सदस्यको हकमा समूह/सहकारीको निर्णय प्रतिलिपि १/१ प्रति
- ४) तोकिएको सम्पर्क व्यक्ति/सदस्यको नागरिकताको प्रतिलिपि र पासपोर्ट साइजको फोटो १/१ प्रति

- ५) समूह/सहकारी अधिल्लो आ.व. सम्म दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
- ६) समूह /सहकारी दर्ता नवीकरण प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि १ प्रति
- ७) कम्पनी, संस्था र सहकारीहरुको हकमा लेखा परीक्षण प्रतिवेदन, कर चुक्ता प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्बर/मूल्य अभिवृद्धि गरेको दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि १/१ प्रति
- ८) अनुसूची-३ बमोजिम जग्गाको स्वामित्व संस्थाको नाममा रहेको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि वा १५ वर्षको जग्गाको करारनामा पत्र सहित जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी
- ९) सडक, विद्युत-३ फेज र खानेपानीको सुलभ पहुँच भएको वा हुन सक्ने हुनु पर्ने
- १०) खाद्यान्न भण्डार बनाउने स्थान देखाउने हाते नक्सा
- ११) आगामी ५ वर्षको लागि व्यावसायिक प्रक्षेपण सहितको कार्य योजना
- १२) वातावरण व्यवस्थापन सम्बन्धी योजना
- १३) पूर्ण ईन्जिनियरिङ डिजाइन सहितको नक्सा, स्थानीय तहको मापदण्ड अनुसार स्वीकृत नक्सा (कार्यक्रम स्वीकृत भएमा मात्र डिजाइन नक्सा पेश गर्नु पर्ने)

अनुसूची-२

(दफा ५ को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)

प्रस्तावको ढाँचा

खण्ड – (क)

१. परिचयात्मक विवरण:

आवेदक संस्थाको नाम:	
ठेगाना:	
जिल्ला: स्थानीय तहको नाम: वार्ड नं. गाउँ/टोल:	
संस्थाको अध्यक्षको नाम:	
अध्यक्षको फोन नं.	
सम्पर्क व्यक्तिको नाम:	
सम्पर्क व्यक्तिको फोन नं.	
संस्था दर्ता नं. र मिति:	
संस्था दर्ता भएको कार्यालयको नाम:	
सदस्य संख्या:	जम्मा.....महिला..... पुरुष..... दलित..... जनजाति..... अन्य.....

२. लाभान्वित कृषक संख्या: प्रत्यक्ष..... अप्रत्यक्ष.....

३. आयोजनाको लागत विवरण:

सहभागिता	रकम रु.	कैफियत
जम्मा लागत रु.		
निर्देशनालय/कार्यालयले व्यहोर्ने रु.		
उपभोक्ता/ संस्थाले व्यहोर्ने रु.		
अन्य साझेदार संस्था भए रु.		

४. आयोजना प्रस्तावको विवरण:

क) खाद्यान्न भण्डार को प्रकार.....

(अनुसूची-४ अनुसार)

ख) खाद्यान्न भण्डार मा स्टोर गर्ने मुख्य उपजको विवरण:

उपजको नाम:..... परिमाण मे.टन.

५. अनुमानित खाद्यान्न भण्डार सञ्चालनमा आउने मिति:-

६. प्रक्षेपित कारोबार विवरण (मे.टन)

विवरण/उपज	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष	चौथो वर्ष	पाँचौ वर्ष

७. खाद्यान्न भण्डार घरको प्रभाव (खाद्यान्न भण्डार मा स्टोरको लागि कहाँ कहाँबाट आउने)
क्षेत्र:

क्र.सं.	स्थानीय तह र वार्ड नं.	क्षेत्रफल हेक्टर	उत्पादन मे.टन	स्टोर गर्ने परिमाण मे.टन.

८. आवेदक समूह/संस्थाको चल अचल पुँजीको विवरण:

चल पुँजी	अचल पुँजी	कैफियत

९. खाद्यान्न भण्डार घर निर्माणका लागि उपलब्ध हुने जग्गाको विवरण

- क) पाखो क्षेत्रफल.....
ख) खेत:..... क्षेत्रफल

१०. संस्थाको स्वामित्वमा जग्गा छ वा छैन

११. सडक सुविधा छ वा छैन

- क) छैन भने सडकको संभावना विवरण

१२. ३ फेज क्षमता भएको विद्युतको व्यवस्था छ वा छैन

- क) छैन भने आवश्यक संभावना विवरण

- ख) छ भने खाद्यभण्डार स्थलबाट दुरी मिटर

अन्य आवश्यक विवरणहरू उल्लेख गर्नुपर्ने भए

१३. संस्थाको आवश्यक भौतिक पूर्वाधार तथा मेशिनरी औजारहरू को विवरण:

गोदाम भण्डारण क्षमता

अन्य भौतिक पूर्वाधार र तिनको क्षमता

मेशिनरी उपकरण

कार्यालय कोठा

कम्पाउण्ड वाल/फेन्सिङ.....

१४. खाद्यान्न भण्डार घर सञ्चालन गर्न सक्ने जनशक्ति छ वा छैन

यदि छ भने अनुभव वर्ष.....

यदि छैन भने कसरी व्यवस्थापन गर्नु हुन्छ.....

१५. खाद्यान्न भण्डार घर सञ्चालन योजना (मोडालिटी) पेश गर्नु पर्नेछ

१६. वातावरण व्यवस्थापन विवरण

१७. बजार योजना विवरण.....

१८. यस अघि कारोबार गरेको छ/छैन यदि छ भने विवरण:

क्र.स.	आ.व.	बाली	जात	परिमाण (केजि)

१९. रोजगारी अभिवृद्धीमा हुने भूमिका (परियोजना सम्पन्न भए पछि के कती रोजगारी उपलब्ध हुने छ): महिला- पुरुष- जम्मा-.....

२०. वातावरणमा नकारात्मक असर पर्छ की पर्दैन, पर्ने भए न्यूनिकरणका उपायहरू के के छन:

२१. आफुले व्यहोर्ने रकमको व्यवस्थापन कहाँबाट हुने हो ?

२२. परियोजना सञ्चालन हुदा वातावरणमा केही फरक परेको छ वा छैन। फरक परेको भए कसरी व्यवस्थापन भएको छ र नपरेको भए किन फरक परेको छैन लेखुहोस।

२३. अन्य

खण्ड-(ख)

प्रस्तावित योजनाको लागि अन्य कुनै स्रोतबाट अनुदान नलिएको स्वघोषणा

..... को मिति २०७..... मा प्रकाशित सूचना अनुसार खाद्यान्न भण्डार घर निर्माण/सुधार सहयोग कार्यक्रमको लागि चालु आ.व. र अघिल्ला २ आ.व. भित्र अन्य कुनै स्रोतबाट सोही प्रयोजनका लागि अनुदान नलिएको स्वघोषणा गर्दछु/ गर्दछौं।

उपर्युक्त बमोजिमको विवरणहरू जाने बुझे सम्म सहि छ यदि झुटो ठहरिएमा निवेदन स्वतः खारेज भई कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला।

साक्षी:

निवेदक

दस्तखत:

दस्तखत:

नाम:

नाम:

पद:

पद:

मिति:

मिति:

नोट: यो एउटा नमूना फाराम मात्र हो निर्दिष्ट गरेको बुँदामा रही विस्तृत प्रस्तावना पेश गर्नु पर्नेछ।

खण्ड- (ग)

स्थानीय निकायको सिफारिस पत्रको ढाँचा

..... को सूचना बमोजिम अनुदान पाउँ भनी निवेदकले उल्लेख गरेको उपरोक्त विवरणहरु ठीक छन। अतः कार्यक्रम सञ्चालनका लागि श्रीबाट पेश भएको निवेदन बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराइदिनुहुन सिफारिस साथ अनुरोध छ।

सिफारिस कर्ताको नाम

पद

दस्तखत

मिति

स्थानीय तहको छाप

खण्ड-(घ)

सम्बन्धित कृषि ज्ञान केन्द्रको सिफारिस पत्रको ढाँचा (निर्देशनालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सन्दर्भमा मात्र) कृषि विकास निर्देशनालयको सूचना बमोजिम अनुदान माग गरी प्रस्ताव पेश गर्ने श्री को उपरोक्त उल्लेखित व्यहोरा सबै ठीक छन। अतः को लागि निज श्री बाट पेश भएको निवेदन बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराई दिनुहुन सिफारिस साथ अनुरोध छ। यस स्थानमा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको पकेट/ब्लक/जोन/सुपरजोन रहेको/नरहेको समेत अनुरोध छ।

सिफारिसकर्ताको नाम :

पद :

दस्तखत

मिति :

छाप

अनुसूची-३
(दफा ५ को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

खाद्यान्न भण्डार घरको मापदण्ड

विवरण	भण्डारको क्षमता (मे.टनमा)	आवश्यक न्यूनतम जमीन	कैफियत
१. खाद्यान्न भण्डार			
१. खाद्यान्न भण्डार घर	५०० देखि ७००	१२०० वर्ग मि.	१. जग्गा आफ्नै स्वामित्वमा भएको वा घटीमा १५ वर्षका लागि भाडामा लिएको हुनु पर्नेछ। २. कूल लागतको अधिकतम ५० प्रतिशत अनुदान दिइनेछ।
	७०० देखि १२००	२००० वर्ग मि.	
	१२०० देखि २०००	३००० वर्ग मि.	
	२००० देखि ३०००	४००० वर्ग मि.	
	३००० देखि ४०००	५००० वर्ग मि.	
	४००० भन्दा बढी	७००० वर्ग मि.	

अनुसूची -४
(दफा ७ को खण्ड (च) सँग सम्बन्धित)
प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधार

दर्ता नं.

समूह/संस्थाको नाम:

ठेगाना:

क्र सं	मूल्याङ्कनका आधारहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	कैफियत
१	वातावरणीय पक्ष	१०		सकरात्मक प्रभाव-१० अङ्क, तटस्थ-८ अङ्क, सामान्य नकरात्मक प्रभाव-६ अङ्क
२.	जग्गाको स्वामित्व	२०		निवेदकको आफ्नो नामको-२० अङ्क, सदस्यको नाममा भए-१६ अङ्क, समूह बाहिर भाडाको भए-१२ अङ्क
३.	समूह सहकारी संस्थाको गतिशीलता	१०		गत २ वर्षमा २४ पटक वा सो भन्दा बढी बैठक-१० अङ्क, १८- २३ पटक बैठक-८ अङ्क, १७ वा सो भन्दा कम बैठक-६ अङ्क
४.	खाद्य भण्डारण उपयोगको अनुभव	१०		विगत ५ वर्ष वा सोभन्दा माथिको अनुभव १० अङ्क, ३-४ वर्षको अनुभव-८ अङ्क, ३ वर्ष भन्दा कमको अनुभव-६ अङ्क
५.	प्रस्तावकको लागत साझेदारी	१०		कूल लागतको ६०% भन्दा बढी - १० अङ्क, ५०-५९% प्रतिशत सम्म-८ अङ्क, ५०% प्रतिशत भन्दा कम -६ अङ्क
६.	अनुदानग्राहीको किसिम	१०		सरकारी भए-१० अङ्क, समूह/सहकारी भए ८ अङ्क, निजी तथा कम्पनी भए ६ अङ्क
७.	समावेशीता	१०		आवेदक संस्थाको सबै सदस्य महिला र दलित भए-१० अङ्क, ५० प्रतिशत वा सो भन्दा बढी महिला र दलित

क्र सं	मूल्याङ्कनका आधारहरू	पूर्णाङ्क	प्रासाङ्क	कैफियत
				भए-८ अङ्क, २६-४९ प्रतिशत महिला र दलित भए-६अङ्क, २५ प्रतिशत वा सो भन्दा कम भए-४ अङ्क
८.	रोजगारी सिर्जना (प्रत्यक्ष)	१०		५ जना भन्दा बढी-१०, ३ देखि ४ भए ८ अङ्क, २ वा सो भन्दा कम भए-६ अङ्क
९.	प्रस्तावनाको औचित्यता/समुदायको माग (स्थलगत अनुगमनबाट)	१०		खाद्यन्न भण्डार घर नभएको स्थान -१० अङ्क, भएको भए ७ अङ्क
	जम्मा	१००		

*नोट: प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधारहरू जे सुकै भए पनि कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिले तोकेको उपसमिति वा अनुगमन टोलीले स्थलगत निरीक्षणबाट उपयुक्त ठहर नगरेका प्रस्तावहरू स्वतः अस्वीकृत हुनेछन्।

मूल्याङ्कन कर्ताको

दस्तखतः

नामः

पदः

कार्यालयः

मितिः

अनुसूची-५

(दफा ५ को खण्ड (घ) सँग सम्बन्धित)

प्रतिवद्धता-पत्र

.....मन्त्रालय/कार्यालयको मितिमा प्रकाशित सूचना अनुसार
..... कार्यक्रममा सहभागिताको लागि ईच्छुक भई सोको कार्ययोजना सहितको आवेदन
पेश गरेको छु। उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा कार्ययोजनामा उल्लेख भए बमोजिमको कार्य
गर्नेछु र वर्षसम्म निरन्तरता दिनेछु। कार्ययोजना अनुसारको कार्य नगरेमा वा
तोकिएको अवधि अगावै सो कार्यहरू बन्द गरेमा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम
प्रचलित ब्याज सहित फिर्ता गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु। सञ्चालित क्रियाकपालबाट
वातावरणलाई नकारात्मक असर नपुऱ्याउने व्यहोरा तथा प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्दछु।
यसमा लेखिए बमोजिम नगरे प्रचलित कानून बमोजिम सहुला/बुझाउँला।

अनुदानग्राहीको तर्फबाट

नाम:

पद :

संस्थाको नाम :

ठेगाना:

सम्पर्क नं. :

दस्तखत :

मिति :

छाप :

अनुसूची-६

(दफा ५ को खण्ड (छ) सँग सम्बन्धित)

सम्झौता-पत्रको ढाँचा

श्री मार्फत सञ्चालन गरिने आ.व. को स्वीकृत
..... कार्यक्रम सञ्चालन गर्न
..... (यस पछि पहिलो पक्ष भनिने) र विशिष्टताका आधारमा छनौट भएका
कम्पनी/समूह/सहकारी संस्था (यस पछि
दोस्रो पक्ष भनिने) बीच तपसिलका सर्तमानहरू गरी कार्यक्रम सम्पन्न गर्न सम्झौता र सहमति भएको छ।

१. यो सम्झौता पत्र(प्रथम पक्ष) र (दोस्रो पक्ष) बीच कार्यक्रमको लागि लागत साझेदारीका लागि प्रयोग हुनेछ।
२. सम्झौता भएको मितिदेखि यो सम्झौता प्रारम्भ भएको मानिनेछ।
३. दोस्रो पक्षले सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिमका कार्यहरू सम्झौता भएको मितिले १५ दिन भित्र शुरु गर्नु पर्नेछ।
४. खाद्यन्न भण्डार घर निर्माण/सुधार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई कार्यक्रमको लागि ५० % कार्य सम्पन्न भए पछि पहिलो, र १०० % कार्यसम्पन्न भएपछि अन्तिम किस्ता अनुदान रकम एकाउन्ट पेयी चेक मार्फत भुक्तानी गराउनेछ।
५. स्वीकृत अनुदान रकम भुक्तानी दिँदा स्थलगत अनुगमन टोलिको सिफारिसको आधारमा गरिनेछ। दोस्रो पक्षले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्यक्रम व्यवस्थापन समितिको निर्देशन अनुसार कार्य गर्नुपर्नेछ।
६. सम्झौता बमोजिम रकम भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा मूल्याङ्कनका लागि लागत अनुसारको विल सहित कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी दोस्रो पक्षले प्रथम पक्षसँग अनुरोध गर्नु पर्नेछ र प्रथम पक्षले सम्पूर्ण प्रतिवेदन तथा विलहरू प्राप्त भएको ७ दिन भित्र भुक्तानीको आवश्यक व्यवस्था मिलाउनेछ।
७. सम्झौता रकम जम्मा:-
प्रथम पक्षले व्यहोर्ने:-
दोस्रो पक्षले व्यहोर्ने:-
८. दोस्रो पक्षले अनुदान रकम देहाय अनुसारको विषयमा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ। अन्यथा प्रथम पक्षबाट भुक्तानी हुने छैन।

सि.न.	क्रियाकलाप	ईकाइ	परिणाम	दर	जम्मा	अनुदान रकम	कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने अवधि	कैफियत
१. पूर्वधार								
१.१								
१.२								
२. औजार/उपकरण								
२.१								

२.२								
३. सञ्चालन खर्च								
३.१								
३.२								

९. प्रथम पक्षले उपलब्ध गराउने अनुदान रकम कार्यविधिको दफा बमोजिमको काममा मात्र खर्च गर्न सकिनेछ र तोकिएको समयावधि भित्र सम्पन्न गरी भुक्तानी समेत माग गर्नु पर्नेछ अन्यथा भुक्तानी नभई हानी नोक्सानी पर्न गएमा प्रथम पक्ष जवाफदेही हुनेछैन।
१०. कार्यक्रम सुरु भए पश्चात उक्त कार्यक्रमको स्याहार सम्भारको जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनु पर्नेछ।
११. यस सम्झौता बमोजिम अनुदान प्राप्त गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सिलसिलामा कुनै दुर्घटना वा भवितव्य हुन गई जनधनको क्षति भएको खण्डमा सो घटनाको जिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनु पर्नेछ।
१२. सम्झौता मुताविकका कार्य नभएमा वा उपलब्ध श्रोतको दुरुपयोग भएको पाइएमा प्रथम पक्षले जुनसुकै समयमा एकतर्फि रूपमा सम्झौता भङ्ग गरी दोस्रो पक्षबाट दुरुपयोग भए बराबरको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्न सक्नेछ।
१३. प्रथम पक्षका तर्फबाट कुनै पनि समयमा हुने कार्यक्रमको निरीक्षण र अनुगमन कार्यमा सहयोग गर्नु दोस्रो पक्षको दायित्व हुनेछ

.....

प्रथम पक्षका तर्फबाट

नाम:

पद:

साक्षीहरु

नाम:

पद:

मिति: २०..... साल महिना..... गते

.....

दोस्रो पक्षका तर्फबाट

नाम:

पद:

नाम:

पद:

नोट : सम्झौता हुँदाको बखत उल्लिखित बुँदाहरुमा थपघट गर्न सकिनेछ।